

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

1. Wie zijn belanghebbenden en waarom?

De directe belanghebbende betreffende het onderwerp waar de regeling op wordt ingezet, zijn de provincies en gemeenten. Provincies zijn met inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb) bevoegd gezag geworden voor zowel gebieds- als soortenbescherming. Dit betekent dat de provincies vergunningen/ontheffingen verlenen hierop. De soortenmanagement plannen (SMP's) worden veelal door gemeenten in gang gezet. Gemeenten kunnen met deze regeling middelen ontvangen voor het opstellen, uitvoeren en monitoren van hun SMP's. Provincies beoordelen deze SMP's, op basis waarvan een ontheffing kan worden gegeven voor het desbetreffende gebied.

Particuliere woningeigenaren hebben baat bij een gemeentelijk SMP, zij hoeven hierdoor geen individueel ecologisch onderzoek uit te voeren dat tijdrovend en erg kostbaar is. Daarbij kunnen VvE's en woningcorporaties ook gebruik maken van een gemeentelijk SMP zodra deze geldt.

IPO en VNG zijn betrokken bij het opstellen van de conceptregeling. De isolatiebranche, zoogdierverenigingen, ecologenbureaus en andere belanghebbende partijen zijn betrokken via o.a. de taskforce natuurinclusief isoleren.

1. Wat is het probleem?

Bij het isoleren van woningen en gebouwen moet aan de Wnb worden voldaan. De Wnb bevat verbodsbepalingen voor het opzettelijk doden, hinderen en verstoren van beschermde soorten zoals huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen. De provincie is bevoegd om een ontheffing te verlenen van deze verboden op grond van de Wnb. In de praktijk betekent dit dat er voor isolatiehandelingen onderzoek moet worden gedaan door een ecooloog. Dit is een tijdrovend en kostbaar onderzoek voor iedere woningeigenaar. Daaropvolgend is een aanvraag tot ontheffing nodig bij de desbetreffende provincie. Wanneer de aanvraag wordt goedgekeurd en ontheffing verleend wordt, mag er geïsoleerd worden.

Burgers zijn zich echter niet bewust van de verbodsbepalingen uit de Wnb. Dit resulteert in het (vaak onbewust) doden en hinderen van beschermde diersoorten. Aan de andere kant is er een groep burgers die zich hiervan wel bewust is, maar voor wie de barrières om over te gaan tot isolatie onwenselijk groot zijn, waardoor de energietransitie wordt vertraagd. Met het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) werken alle betrokken partijen via verschillende wegen samen aan het versneld isoleren van 2,5 miljoen woningen en gebouwen voor 2030. Dit moet hand in hand met de Wnb gebeuren.

Om particulieren te ontlasten en de energietransitie door te laten gaan, zetten we in op een landelijke uitrol van het SMP. Met een SMP kunnen gemeenten op gebiedsniveau of in één keer voor de gehele gemeente of voor een gebied dat meerdere gemeenten betreft een ecologisch onderzoek doen en maatregelen nemen ter bescherming van de aanwezige soorten. In het door de gemeente(n) opgestelde SMP staan onder andere gedragsregels en afspraken om ruimtelijke ontwikkeling en bescherming van soorten mogelijk te maken. Op basis van het SMP kan de provincie vervolgens aan de gemeente een gebiedsontheffing verlenen voor 5 of 10 jaar. Voordeel van deze aanpak is dat apart ecologisch onderzoek per individueel project niet meer nodig is. Dit bespaart veel kosten en tijd. Een initiatiefnemer kan dan bovendien bij de isolatiemaatregelen rekening houden met wat er vanuit het SMP wordt gevraagd.

Deze regeling biedt de mogelijkheid om gemeentelijke SMP's te financieren zodat er uiteindelijk landelijk geïsoleerd kan worden met inachtneming van de verbodsbepalingen uit de Wnb. Hiermee wordt de isolatieopgave niet vertraagd.

Wat is het beoogde doel?

Het doel is om hand in hand met de Wnb het tempo van het uitvoeren van de isolatieopgave niet te vertragen zodat we het doel uit het NIP om 2,5 miljoen woningen en gebouwen voor 2030 te isoleren, kunnen halen. Dit draagt bij aan het minimale doel voor de CO₂-reductie van 55% in 2030.

2. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Een onderdeel uit het programma verduurzaming gebouwde omgeving (PVGO) is het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Via het NIP wordt er op een langjarige, programmatische aanpak van slecht geïsoleerde huur- en koopwoningen geïsoleerd. Circa 20 procent van alle woningen heeft een E, F, of G label. Juist in deze woningen met de slechtste energieprestatie is goed isoleren noodzakelijk. Het doel van het NIP is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030, met de nadruk om de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G). Om dit doel te halen wordt ingezet op drie actielijnen, waaronder het isoleren van koopwoningen via een lokale aanpak samen met gemeenten, het isoleren van huurwoningen door verhuurders en het isoleren van koopwoningen op eigen initiatief via financiering en subsidie.

Met behulp van deze regeling kunnen we ervoor zorgen dat dit doel behaald wordt met inachtneming van de beschermde diersoorten die in gebouwen of woningen leven. Er zijn verschillende opties hoe om te gaan met de Wnb:

- Per individuele woning een onderzoek laten doen met een individuele ontheffingsprocedure. Dit is tijdrovend en kostbaar, leidt tot vertraging waardoor de isolatieopgave niet door kan gaan.
- Gedragscode: gestandaardiseerde afspraken die gelden voor een bepaalde doelgroep, bijvoorbeeld woningcorporaties. Dit geldt voor het hele land. Vaak dient hierbij ook lokaal aanvullend onderzoek gedaan te worden.
- Soortenmanagement plan (SMP): lokaal/regionaal niveau, meer maatwerk voor de biodiversiteit. Met het SMP kan een gebiedsgerichte ontheffing tot 10 jaar worden verkregen, waar iedereen gebruik van kan maken, ook de burger. Woningeigenaren worden hierdoor ontzorgd. Gezien bovenstaande afwegingen komt het SMP uit als beste resultaat. Op deze manier kan de isolatieopgave doorgaan, hand in hand met de Wnb.